

KOD UCZNIA						

KONKURS WIEDZY O MAZOWSZU

dla uczniów szkół podstawowych województwa mazowieckiego I ETAP SZKOLNY 2021

(Wersja papierowa, numery zadań i polecenia różnią się od wersji interaktywnej)

Instrukcja

(B) lub (F)

Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.

W zadaniach z odpowiedziami: A, B, C, D lub P, F zaznacz znakiem jedną poprawną odpowiedź, otaczając ją kółkiem, np.:

,	ك	100								
	Jeśli	się pom	nylisz,	błędna	odpowied	lź przekreśl	i zaznacz	inna od	lpowiedź,	np.:
			-	` خ		1		·	1 /	1

A lub Pozostałe zadania wykonaj zgodnie z poleceniami. Odpowiedzi starannie zapisz

w wyznaczonych miejscach. Możesz korzystać z kalkulatora prostego i lupy.

Na wykonanie wszystkich zadań masz 60 minut.

Powodzenia!

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ SPRAWDZAJĄCY				
Maksymalna liczba punktów	30	100%		
Uzyskana liczba punktów				
Podpis przewodniczącego				

Zadanie 1. (0–2)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Nazwa "Żyrardów" wywodzi się od nazwiska wynalazcy maszyny do przędzenia lnu – Francuza Philippe'a de Girarda.	P	F
2.	W Piasecznie w willi "Świt" Henryk Sienkiewicz napisał Quo Vadis.	P	F

Zadanie 2. (0–4)

Pod każdym wizerunkiem herbu wpisz właściwą nazwę miasta. Odpowiedzi wybierz spośród podanych w ramce.

Siedlce, Ostrołęka, Radom, Warszawa, Płock

Zadanie 3. (0–3)

Na podstawie mapy oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo ${\bf F}$ – jeśli jest falszywe.

1.	Województwo mazowieckie położone jest w środkowo-zachodniej Polsce.	P	F
2.	Od północy województwo mazowieckie graniczy z województwem warmińsko-mazurskim.	P	F
3.	Najmniejszym pod względem obszaru województwem, z którym graniczy województwo mazowieckie, jest województwo świętokrzyskie.	P	F

Zadanie 4. (0–1)

Według danych samorządu województwa mazowieckiego, na terenie województwa mazowieckiego znajduje się 85 miast, ale tylko cztery z nich to miasta liczące powyżej 70 tysięcy mieszkańców. Które miasto spośród wymienionych się do nich zalicza? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Legionowo
- **B.** Ciechanów
- C. Ostrołęka
- **D.** Siedlce

Zadanie 5. (0–1)

Jaki obiekt znajduje się na prezentowanej fotografii? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Cmentarz ewangelicko-augsburski przy ul. Młynarskiej w Warszawie
- **B.** Cmentarz żydowski przy ul. Okopowej w Warszawie
- C. Cmentarz Stare Powazki
- **D.** Cmentarz w Palmirach

Zadanie 6. (0–2)

Uzupełnij zdanie. Zaznacz właściwe odpowiedzi.

Województwo mazowieckie liczy A/B, co stanowi C/D.

A. 17 266 km² **C.** 11,4% powierzchni Polski.

B. 35 558 km² **D.** 5,6% powierzchni Polski.

Zadanie 7. (0–4) Uzupełnij notatkę dotyczącą jezior na terenie województwa mazowieckiego. Wpisz właściwe uzupełnienia wybrane spośród podanych w nawiasach.

Zadanie 8. (0–2)

Uzupełnij zdania. Wybierz właściwe odpowiedzi.

Liwiec wśród rzek mających cały swój bieg na terenie województwa mazowieckiego pod względem długości zajmuje A/B. Jego długość wynosi C/D.

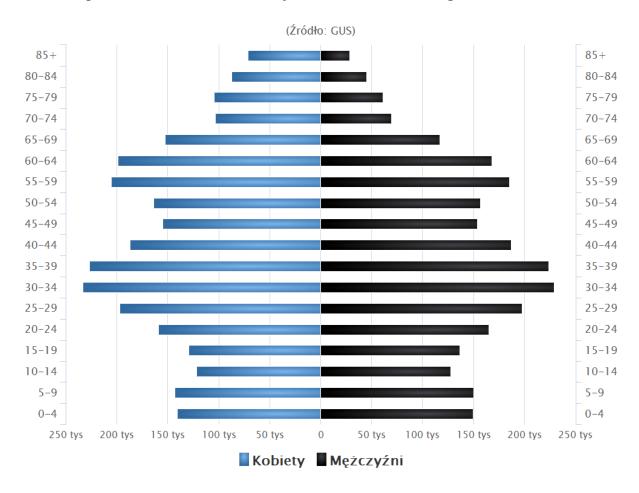
A. pierwsze miejsce w woj. mazowieckim.

C. 234 km.

B. drugie miejsce w woj. mazowieckim.

D. 126 km.

Zadanie 9. (0–2) Piramida płci i wieku mieszkańców województwa mazowieckiego w 2014 r.

Dokończ zdania. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

- **9.1.** Największa przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami dotyczy całego okresu wieku **A.** produkcyjnego.
- **B.** poprodukcyjnego.
- **C.** przedprodukcyjnego.
- **D.** dziecięcego.
- **9.2.**Wyż demograficzny z przełomu lat 70. i 80. XX wieku, będący echem wyżu powojennego obejmował osoby w wieku
- **A.** 70-79 lat.
- **B.** 55-64 lata.
- **C.** 45-54 lata.
- **D.** 30-39 lat.

Zadanie 10. (0–1)

Tekst. Twierdza w Modlinie

W 1806 roku Napoleon, dążąc do rozciągnięcia swych wpływów na wschodzie Europy, tworzy Księstwo Warszawskie. Rozpoczyna budowę na terytorium Księstwa szeregu twierdz. Wstępną decyzję o budowie twierdzy w Modlinie, podejmuje Napoleon, w grudniu 1806 roku w czasie pobytu w Poznaniu. W myśl jego wskazówek powstaje obwód wewnętrzny dzisiejszej cytadeli, zaprojektowany przez szefa inżynierii napoleońskiej, gen. Francois de Chasselop-Laubat, a w 1809 roku przy współudziale płk Jana Malleta, szefa Korpusu Wojsk Inżynieryjnych Księstwa Warszawskiego.

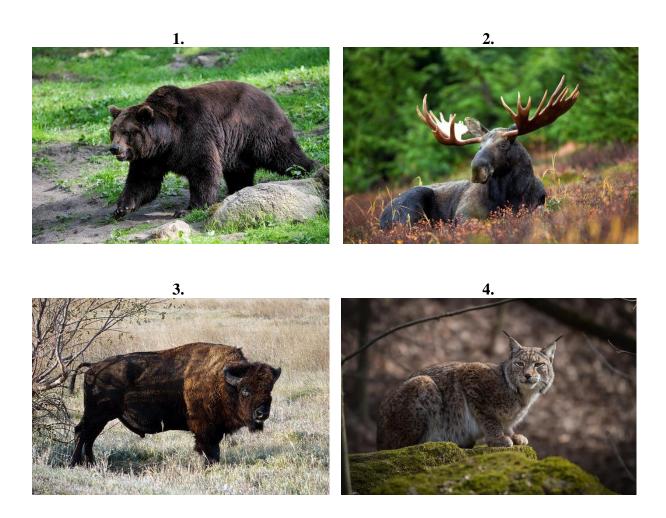

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Zabytek, o którym mowa w tekście, został przedstawiony na fotografii oznaczonej numerem

- **A.** 1.
- **B.** 2.
- **C.** 3.
- **D.** 4.

Zadanie 11. (0–1) Wskaż największe zwierzę występujące w Kampinoskim Parku Narodowym, występuje w jego logo. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- **A.** 1
- **B.** 2
- **C.** 3
- **D.** 4

Zadanie 12. (0–1)

Tekst

Pewną osobliwością w skali całego państwa było [...] terytorium podlegające władzy zwierzchniej proboszcza kościoła katedralnego w Płocku. [...], w centrum administracyjnym tych dóbr stopniowo zaczął funkcjonować gród, którego starosta nie był mianowany przez księcia, a później króla, lecz przez prepozyta (proboszcza) płockiego.[...]Zamieszkująca ten obszar szlachta z formalnego punktu widzenia nie mogła być uważana za równą szlachcie mazowieckiej i szerzej – szlachcie z całej Rzeczypospolitej.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Ta osobliwość administracyjna opisana w tekście, to

- A. Księstwo Sieluńskie.
- B. Obwód Płoński.
- C. Rzeczpospolita Krakowska.
- D. Republika Pińczowska.

Zadanie 13. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Największe romańskie malowidła ścienne na Mazowszu i w Polsce znajdują się w

- A. Bazylice pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Czerwińsku nad Wisłą.
- **B.** Bazylice katedralnej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Płocku.
- C. Kościele św. Wacława w Radomiu.
- D. Kościele św. Anny w Warszawie.

Zadanie 14. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W wyniku złożenia hołdu Kazimierzowi Wielkiemu książęta mazowieccy przyjęli do swoich herbów i na pieczęcie znak orła niekoronowanego, zamiast używanego dotychczas

- A. skrzydlatego smoka.
- **B.** złotego półksiężyca.
- C. białego pawia.
- **D.** złamanego klucza.

Zadanie 15. (0–1)

Jaki obiekt znajduje się na prezentowanej fotografii? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Pałac w Wilanowie.
- B. Zamek Ujazdowski.
- C. Zamek Królewski.
- D. Pałac Krasińskich.

Zadanie 16. (0–3)

Do portretu wybitnej osobistości związanej z Mazowszem przyporządkuj krótki biogram. Odpowiedzi zaznacz w tabeli pod zdjęciami.

- 1.
  Osobistość ta, urodzona w Warszawie była wybitny działaczem politycznym. W pamięci potomnych zapisała się przede wszystkim jako prezydent Warszawy i dowódca jej heroicznej obrony w 1939 roku. Zamordowana przez hitlerowców.
- **2.**Ta osoba to jedna z najwybitniejszych osobistości nauki. Urodziła się w Warszawie. Większość życia spędziła we Francji. Studiowała na Sorbonie na wydziale fizyki i chemii, później została profesorem tej uczelni. Odkryła nowe pierwiastki rad i polon.
- 3.
  Osoba ta uchodzi za jedną z najważniejszych postaci polskiego romantyzmu. Urodziła się w mazowieckiej wsi Laskowo-Głuchy. Uczyła się w Warszawie, ale większość życia spędziła w Paryżu. Żyła w biedzie, a jej twórczość była niezrozumiała dla współczesnych.
- **4.**Postać ta urodziła się w niewielkim Leoncinie pod Warszawą. Jest pochodzenia żydowskiego. Na Mazowszu spędziła młodość. W 1935 roku przeniosła się do Stanów Zjednoczonych. W 1978 roku została laureatem literackiej Nagrody Nobla.

Portret A.	1.	2.	3.	4.
Portret B.	1.	2.	3.	4.
Portret C.	1.	2.	3.	4.

Źródła ikonografii i danych wykorzystanych w zadaniach:

- Podręcznik "*Mazowsze wczoraj, dziś i jutro*" wyd. Warszawa 2018 https://www.mazovia.pl/wydawnictwa/publikacje-o-mazowszu2/
- http://www.mazovia.pl/wojewodztwo/krotko-o-mazowszu/
- http://www.pl.wikipedia.org
- https://www.wikimedia.org/
- http://www.warsawtour.pl
- http://www.zamekczersk.pl
- http://pixabay.com/
- http://twierdzamodlin.pl/